

Vec C-392/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

12. august 2020

Vnútroštátny súd:

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

30. jún 2020

Navrhovateľ v konaní o pripojení doložky vykonateľnosti:

Európska chemická agentúra (ECHA)

Dlžník podávajúci žalobu proti uzneseniu súdneho referendára:

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o.

Predmet konania vo veci samej

Konanie vo veci samej sa týka pripojenia doložky vykonateľnosti k rozhodnutiu ECHA, ktorým sa poľskej spoločnosti ukladaná poplatok predstavujúci rozdiel oproti plnému poplatku vyberanému od veľkých subjektov v súlade s článkom 13 ods. 4 nariadenia č. 340/2008, keďže sa zistilo, že táto spoločnosť nemá nárok na znížené poplatky prislúchajúce malému podniku.

Medzi účastníkmi konania je v zásade sporné to, či rozhodnutie ECHA spadá do pôsobnosti článku 299 ZFEÚ a či v tejto súvislosti predstavuje exekučný titul, na ktorý by sa mali uplatniť poľské predpisy občianskeho práva procesného. Nezhody sú aj v otázke ako treba chápať overenie pravosti exekučného titulu v zmysle uvedeného ustanovenia, a najmä, či súd pripájajúci doložku skúma len „pravosť“ (to znamená, či exekučný titul vydali inštitúcie Únie uvedené v článku 299 ZFEÚ a či ukladá peňažný záväzok osobám iným než sú štáty), alebo skúma aj to, či návrh na pripojenie doložky vykonateľnosti bol podaný pred uplynutím lehoty stanovenej v právnych predpisoch Únie, alebo prípadne, či pohľadávka priznaná exekučným titulom nebola premlčaná.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

V návrhu na začatie prejudiciálneho konania podaného podľa článku 267 ZFEÚ vnútroštátny súd žiada o výklad článku 299 ZFEÚ. Vnútroštátny súd žiada po prvé určiť vecnú pôsobnosť uvedeného ustanovenia, aby mohol rozhodnúť o tom, či rozhodnutie ECHA je exekučným titulom v zmysle článku 299 ZFEÚ. Po druhé tento súd žiada objasniť rozsah právomoci súdu rozhodujúceho vo veci konať vo veci udelenia doložky vykonateľnosti, aby vedel, či pripojeniu doložky vykonateľnosti má predchádzať – okrem preskúmania pravosti exekučného titulu – aj preskúmanie prípadného uplynutia lehoty na podanie príslušného návrhu vzhľadom na premlčanie pohľadávky.

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 299 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že ho treba uplatniť výlučne na rozhodnutia, ktoré vydala Rada, Komisia alebo Európska centrálna banka, alebo sa uplatní aj na rozhodnutia Európskej chemickej agentúry vydávané v rámci uloženia dodatočného administratívneho poplatku?
2. Má sa článok 299 ZFEÚ, ktorý stanovuje, že doložka vykonateľnosti sa pripojí k rozhodnutiu len formálnym overením pravosti titulu, vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje vo veci pripojenia doložky vykonateľnosti a uplatňuje vnútroštátne predpisy občianskeho práva procesného, nemá právo preskúmať, či je pohľadávka uznaná exekučným titulom premlčaná?

Citované právne predpisy Únie

ZFEÚ: články 288, 291, 299

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 2006, s. 1): články 75, 76, 83, 91, 94 a 100 (ďalej len „nariadenie č. 1907/2006“)

Nariadenie Komisie (ES) č. 340/2008 zo 16. apríla 2008 o poplatkoch Európskej chemickej agentúry podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) (Ú. v. EÚ L 107, 2008, s. 6): článok 13 (ďalej len „nariadenie č. 340/2008“)

Citované vnútroštátne právne predpisy

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Zákon zo 17. novembra 1964 – Občiansky súdny poriadok, Dz. U. z roku 2019, položka 1460): články 776, 777, 782¹ (ďalej len „kpc“)

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Výkonný riaditeľ Európskej chemickej agentúry (ECHA) so sídlom v Helsinkách vydal 2. októbra 2012 rozhodnutie č. SME(2012)3472. V tomto rozhodnutí uviedol, že v okamihu predloženia registrácie Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o. so sídlom v Bochni (ďalej len „dlžník“) bolo veľkým podnikom v súlade s odporúčaním Komisie 2003/361/ES a preto nemalo nárok na znížené poplatky prináležiace malému podniku. V dôsledku toho predmetnej spoločnosti vyrubil sumu vo výške rozdielu oproti plnému poplatku vyberanému od veľkých subjektov, rozdielu oproti správnej výške poplatkov pre veľké podniky v súlade s nariadením č. 340/2008, ako aj administratívny poplatok vo výške 20 700 eur. Spoločnosti bolo vyššie uvedené rozhodnutie doručené 8. októbra 2012. Keďže voči nemu nepodala žalobu, stalo sa rozhodnutie právoplatným a vykonateľným.
- 2 ECHA sa ako veriteľ 2. januára 2019 obrátila na Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie (Poľsko) (Okresný súd Varšava – Mokotów, ďalej len „vnútroštátny súd“) s návrhom na pripojenie doložky vykonateľnosti k vyššie uvedenému rozhodnutiu na účely vymoženía vyrovnacieho a administratívneho poplatku uloženého dlžníkovi.

- 3 Uznesením z 24. júla 2019 súdny referendár na vnútroštátnom súde predkladajúcim návrh na začatie prejudiciálneho konania vykonal preskúmanie pravosti a rozhodol v súlade s návrhom veriteľa.
- 4 Proti vyššie uvedenému uzneseniu dlžník 10. januára 2020 podal žalobu, v ktorej žiadal zrušiť uznesenie v plnom rozsahu a požadoval jeho zmenu takým spôsobom, že sa zamietne návrh veriteľa, prípadne sa zamietne pripojenie doložky vykonateľnosti.
- 5 Vnútroštátny súd predložil návrh na začatie prejudiciálneho konania.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 6 V návrhu na pripojenie doložky vykonateľnosti sa ECHA odvolala na články 288, 291 a 299 ZFEÚ a tvrdila, že predmetné rozhodnutie predstavuje exekučný titul, ku ktorému môže byť pripojená doložka vykonateľnosti na základe prepisov občianskeho práva procesného záväzných v Poľsku, a následne možno začať exekučné konanie podľa ustanovení kpc.
- 7 V žalobe proti uzneseniu o pripojení doložky vykonateľnosti dlžník uvádza po prvé nesprávny a extenzívny výklad článkov 291 a 299 ZFEÚ vychádzajúci z predpokladu, že rozhodnutie ECHA predstavuje exekučný titul v zmysle citovaných ustanovení. Po druhé v rámci vznesenia výhrady porušenia rozpočtových nariadení¹ tvrdí, že vnútroštátny orgán, ktorý pripája doložku vykonateľnosti, má nielen právo preskúmať pravosť exekučného titulu, ale má zároveň právo preskúmať, či veriteľ podal návrh na pripojenie doložky vykonateľnosti pred uplynutím lehoty stanovenej v predpisoch Spoločenstva na jeho podanie.

Stručné odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 8 Vnútroštátny súd má po prvé pochybnosti o tom, **či rozhodnutie ECHA možno považovať za exekučný titul v zmysle článku 299 ZFEÚ**, ktorý je možné opatriť doložkou vykonateľnosti podľa ustanovení poľského kpc. Toho sa týka prvá prejudiciálna otázka. Na základe práva Únie totiž možno na jednej strane argumentovať, že ECHA je orgánom Spoločenstva, má právnu subjektivitu,

¹ Článok 58b nariadenia Komisie (ES/Euratom) č. 2343/2002 z 19. novembra 2002 o rámcovom rozpočtovom nariadení pre subjekty uvedené v článku 185 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev, článok 1 ods. 3 v spojení s článkom 73a nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev, a článok 66 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1271/2013 z 30. septembra 2013 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty uvedené v článku 208 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

vykonáva nariadenie č. 1907/2006 a v rámci na ňu delegovaných právomocí vydáva v daných oblastiach právne akty, ktoré zaväzujú fyzické a právnické osoby a ktoré podliehajú súdnej kontrole zo strany Súdneho dvora Európskej únie (články 263, 265, 267 a 277 ZFEÚ, ako aj článok 94 ods. 1 v spojení s článkom 20 ods. 5 nariadenia č. 1907/2006) a pri vydaní rozhodnutia vzťahujúceho sa na súkromný subjekt (na rozdiel od štátu), možno takéto rozhodnutie považovať za vykonateľné v zmysle článku 299 ZFEÚ. Je to však teoreticky príklad extenzívneho, funkčného výkladu. Na druhej strane z jazykového výkladu článku 299 ZFEÚ vyplýva, že ustanovenie odkazuje na konkrétne orgány, ktorých akty predstavujú exekučný titul, medzi ktorými ECHA **nie** je uvedená. Vo vzťahu k niektorým inštitúciám Únie, iným než sú uvedené v článku 299 ZFEÚ, normotvorca Únie uplatňuje zákonodarnú techniku, v rámci ktorej *expressis verbis* uvádza, že rozhodnutia vydané týmito inštitúciami sú v zmysle článku 299 ZFEÚ vykonateľné; ako príklad možno uviesť článok 280 ZFEÚ, článok 2 písm. b) v spojení s článkom 79 ods. 2 prvou vetou nariadenia č. 966/2012, ako aj článok 110 ods. 1 a 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1001 zo 14. júna 2017 o ochrannej známke Európskej únie. Vzhľadom na dva vyššie uvedené výkladové argumenty, ktoré si vzájomne odporujú, má vnútroštátny súd pochybnosti, či rozhodnutie ECHA môže spadať do vecnej pôsobnosti článku 299 ZFEÚ. Z hľadiska poľského právneho poriadku (článok 777 § 1 bod 3 kpc) by to bolo prípustné a umožňovalo by to, aby sa k rozhodnutiu ECHA pripojila doložka vykonateľnosti, čo je podmienkou začatia exekučného konania.

- 9 Ak by Súdny dvor rozhodol, že rozhodnutie ECHA predstavuje exekučný titul v zmysle článku 299 ZFEÚ, vnútroštátny súd po druhé žiada, aby Súdny dvor určil, **rozsah jeho právomoci v konaní o pripojení doložky**, a menovite, či overenie pravosti exekučného titulu zahŕňa aj posúdenie premlčania pohľadávky uvedenej v predmetnom rozhodnutí. Z článku 299 ZFEÚ vyplýva, že vnútroštátny súd na základe vnútroštátnych právnych predpisov uskutočňuje len preskúvanie **pravosti** exekučného titulu. Toho sa týka prvá prejudiciálna otázka. V poľskom právnom poriadku sa súd alebo súdny referendár pri preskúvaní podmienky prípustnosti pripojenia doložky vykonateľnosti obmedzoval na preverenie, či predmetný titul spĺňa formálne podmienky exekučného titulu (článok 777 k.p.c.). V rámci minuloročnej novelizácie bol doplnený článok 782¹ kpc, podľa ktorého súd (súdny referendár) je **dodatčne** povinný posúdiť, či z okolností veci a obsahu exekučného titulu vyplýva, že pohľadávka, na ktorú sa vzťahuje exekučný titul, sa premlčala. V prípade, že sa zistí, že pohľadávka sa premlčala, pripojenie doložky vykonateľnosti sa zamietne, ibaže by veriteľ predložil dokument, z ktorého vyplýva, že došlo k prerušeniu plynutia premlčacej lehoty. Vzhľadom na rozsah preskúmania vykonávaný v priebehu konania o pripojení doložky na základe poľského práva vnútroštátny súd nadobudol pochybnosti ohľadom obsahu pojmu „pravosť“ uvedeného v článku 299 ZFEÚ. Podľa názoru vnútroštátneho súdu je táto formulácia nepresná a treba objasniť rozsah preskúmania, ktoré má súd uskutočniť.